

ઘોરણ - 6 ગણિત

પ્રકરણ – 2

પૂર્ણ સંખ્યા

સ્વાધ્યાય - 2.3

1. નીચેનામાંથી કોનો જવાબ શૂન્ય નથી?

(a) $1 + 0$

➤ $1 + 0$

$= 1$

(b) 0×0

➤ 0×0

$= 0$

(c) $\frac{0}{2}$

➤ $\frac{0}{2}$

$= 0 \times \frac{1}{2}$

$= 0$

(d) $\frac{10 - 10}{2}$

$= \frac{10 - 10}{2}$

$= \frac{0}{2}$

$= 0$

✓ વિકલ્પ a નો જવાબ શૂન્ય નથી.

2. જો બે પૂર્ણ સંખ્યાઓનો ગુણાકાર શૂન્ય છે, તો શું આપણે કહી શકીએ છીએ કે આ સંખ્યાઓમાંથી એક કે બંને સંખ્યાઓ શૂન્ય હોવી જોઈએ? ઉદાહરણ આપી ઉત્તર જણાવો.

➤ હા, જો બે પૂર્ણ સંખ્યાઓનો ગુણાકાર શૂન્ય હોય, તો આપેલી બે સંખ્યાઓમાં એક સંખ્યા અથવા બંને સંખ્યા શૂન્ય હોય.

ઉદાહરણ :

(i) $3 \times 0 = 0 \rightarrow$ ગુણાકાર 0 છે.

(ii) $7 \times 0 = 0 \rightarrow$ ગુણાકાર 0 છે.

(iii) $12 \times 0 = 0 \rightarrow$ ગુણાકાર 0 છે.

(iv) $0 \times 0 = 0 \rightarrow$ ગુણાકાર 0 છે.

૩. જો બે પૂર્ણ સંખ્યાઓનું ગુણનફળ 1 છે, તો શું આપણે કહી શકીએ છીએ કે આ સંખ્યાઓમાંથી એક કે બંને 1ના બરાબર હોવી જોઈએ?

ઉદાહરણ આપી ઉત્તર જણાવો.

✓ જો બે પૂર્ણ સંખ્યાઓનું ગુણનફળ 1 હોય, તો બંને સંખ્યાઓ 1 હોય.

ઉદાહરણ :

$$1 \times 1 = 1$$

$$1 \times 8 = 8$$

$$2 \times 1 = 2$$

$$17 \times 1 = 17$$

$$6 \times 1 = 6$$

4. વિભાજનના ગુણધર્મનો ઉપયોગ કરી શોધો :

(a) $728 \times \underline{101}$

$= 728 \times (100 + 1)$

$= \underline{728 \times 100} + \underline{728 \times 1}$

$= 72,800 + 728$

$= 73,528$

$$(b) 5437 \times \underline{1001}$$

$$= 5437 \times (1000 + 1)$$

$$= \underline{5437 \times 1000} + \underline{5437 \times 1}$$

$$= 54,37,000 + 5437$$

$$= 54,42,437$$

$$(c) 824 \times \underline{25}$$

$$= 824 \times (20 + 5)$$

$$= \underline{824 \times 20} + \underline{824 \times 5}$$

$$= 16,480 + 4120$$

$$= 20,600$$

$$(d) 4275 \times \underline{125}$$

$$= 4275 \times (100 + 20 + 5)$$

$$= \underline{4275 \times 100} + \underline{4275 \times 20} + \underline{4275 \times 5}$$

$$= 4,27,500 + 85,500 + 21,375$$

$$= 5,13,000 + 21,375$$

$$= 5,34,375$$

$$(e) 504 \times 35$$

$$= 35 \times \underline{504}$$

$$= 35 \times (500 + 4)$$

$$= \underline{35 \times 500} + \underline{35 \times 4}$$

$$= 17,500 + 140$$

$$= 17,640$$

5. નિમ્નલિખિત સ્વરૂપનું અધ્યયન કરો.

$$1 \times 8 + 1 = 9$$

$$12 \times 8 + 2 = 98$$

$$123 \times 8 + 3 = 987$$

$$1234 \times 8 + 4 = 9876$$

$$12345 \times 8 + 5 = 98765 \text{ (આગળનાં બે પગથિયાં લખો.)}$$

$$123456 \times 8 + 6 = 987654$$

$$1234567 \times 8 + 7 = 9876543$$

શું તમે કહી શકો છો કે સ્વરૂપ કઈ રીતે કાર્ય કરે છે.

$$1111 + 1111 + 111 + 11 + 1 = 98765$$

$$11111 + 11111 + 1111 + 111 + 11 + 1 = 987654$$

$$111111 + 111111 + 11111 + 1111 + 111 + 11 + 1 = 9876543$$

Thanks

For watching